

Activiteitenplan

Schoneveldsdijk 18a,
Barchem

Opdrachtgever:

RGRE Makelaars

Laakse Oever 22

7207 NK Zutphen

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

[Onze vestigingen](#)

088-1471100

info@eelerwoude.nlwww.eelerwoude.nl**Projectgegevens:**

Projectnummer: 208548

Datum: 13-1-2026

Projectleider:

Opgesteld:

Gecontroleerd:

Status: Definitief

Versie: 1

© 2026 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Algemene informatie	5
1.1	Inleiding project.....	5
1.2	NAW-gegevens	5
1.3	Periode vergunning	5
2	Huidige situatie	6
2.1	Huidige situatie.....	6
3	Ecologisch inventarisatie: achtergrond.....	8
3.1	Methode inventarisatie	8
3.2	Actualiteit inventarisatiegegevens	9
3.3	Locatie inventarisatie	9
4	Ecologisch inventarisatie: resultaten	10
4.1	Vleermuizen.....	10
4.2	Vogels	10
4.2.1	Jaarrond beschermde vogelsoorten	10
4.2.2	Vogels met jaarrond beschermd nest bij onvoldoende alternatieven	11
4.3	Grondgebonden zoogdieren.....	11
5	Werkzaamheden en planning	12
5.1	Werkzaamheden en werkwijze	12
5.2	Eindbeeld	12
5.3	Planning werkzaamheden	13
6	Effecten	14
6.1	Vleermuizen.....	14
6.2	Vogels	14
6.3	Grondgebonden zoogdieren.....	15
6.4	Monitoring.....	15
7	Schadelijke handelingen	16
7.1	Vogelrichtlijn.....	16
8	Doel en wettelijk belang	17
8.1	Doel	17
8.2	Wettelijk belang	17
9	Alternatieven	18
9.1	Alternatieve locatie	18
9.2	Alternatieve inrichting.....	18

9.3	Alternatieve werkwijze	18
9.4	Alternatieve planning	18
10	Staat van instandhouding	19
10.1	Staat van instandhouding	19
10.2	Afbreuk staat van instandhouding	19
11	Maatregelen	20
11.1	Algemene maatregelen	20
11.2	Maatregel steenuil.....	20
11.3	Afhankelijkheid derden	23
11.4	Monitoring.....	23
12	Literatuurlijst.....	24

1 Algemene informatie

1.1 Inleiding project

█ heeft in 2025 het woonerf met voormalig agrarisch bedrijf aan de Schoneveldsdijk 18a gekocht met de intentie het erf om te vormen naar een natuurinclusief erf. In het kader van de geplande ontwikkelingen is in juni 2024 door Klaver advies een ecologische quickscan uitgevoerd (Klaver ecologisch onderzoek, 2024). In de quickscan is bepaald dat nader onderzoek naar diverse diersoorten aan de orde is, dit nader onderzoek is uitgevoerd door Eelerwoude (2025). Dit nader onderzoek is voor de volgende soort(groep)en uitgevoerd:

- Vleermuizen (foerageergebied en vliegroutes);
- Vogels (nesten, functioneel leefgebied);
 - Huismus;
 - Boerenwaluw;
 - Kerkuil;
- Grondgebonden zoogdieren (verblijfplaatsen);
 - Steenmarter;
 - Bunzing;
 - Wezel;
 - Hermelijn.

Op voorhand was bekend dat het plangebied een functie heeft voor steenuil, op basis van waarnemingen van diverse partijen en kennis van de lokale vogelwerkgroep. De steenuil heeft een vaste rustplaats in een van de schuren welke wordt weggehaald, dit is een schadelijke handeling op een niet-vrijgestelde soort binnen provincie Gelderland. Hierom is een Omgevingsvergunning in het kader van flora- en fauna activiteiten aan de orde.

1.2 NAW-gegevens

Naam vergunningshouder:

Adres:

Postcode en plaats:

Contactgegevens:

E-mail:

Telefoon:

1.3 Periode vergunning

De vergunning wordt aangevraagd voor een periode van 5 jaar vanaf het moment dat de vergunning verleend wordt. Werkzaamheden hebben een kortere doorlooptijd, maar in verband met eventuele uitloop en vertragingen wordt voor een langere periode een vergunning aangevraagd.

2 Huidige situatie

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is een woonerf aan de Schoneveldsdijk 18a te Barchem, gemeente Lochem, Gelderland (afbeelding 1). Dit plangebied bevindt zich in agrarisch gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Stelkampsveld, op iets meer dan 3 kilometer afstand. Het dichtstbijzijnde Gelders Natuurnetwerk ligt op ongeveer 400 meter afstand. Ook zijn in de omgeving diverse bos- en heidegebieden. Direct rondom het plangebied liggen gronden in agrarisch gebruik, en diverse erven. Naast een groot deel van de wegen liggen greppels en zijn bomenrijen aanwezig, hoofdzakelijk bestaande uit zomereik. Langs het merendeel van de nabijgelegen wegen is geen verlichting aanwezig. Zo'n 200 meter ten noorden en oosten van het plangebied ligt de Barchemse Veengoot, een watergang die van Lochem richting Ruurlo loopt.

Op het voormalige boerenerv zijn zeven gebouwen aanwezig. Twee hiervan zijn in gebruik als woonhuis. Hier worden geen werkzaamheden uitgevoerd en deze zijn niet specifiek onderzocht. Er zijn vijf schuren. De voormalige koeienschuur (nr. 1 op afbeelding 1), aan de noordwestzijde van het plangebied, is in gebruik als opslag. Direct oostelijk hiervan is een kleinere schuur met een viertal stallen, gebruikt voor paarden en een ezel (nr. 2 op afbeelding 1). Schuur 3 betreft een kapschuur die aan de noordzijde open is. Direct grenzend hieraan is een schuur die aan de oostzijde open is (nr. 4 op afbeelding 1). Tussen schuur 4 en 5 is op de luchtfoto een kleinere schuur zichtbaar, ten tijde van de veldbezoeken was deze niet meer aanwezig. Schuur 5 is een opslagschuur opgebouwd uit damwand en golfplaten.

Schoneveldsdijk 18a Barchem

RGRE Makelaars

Eelerwoude

Projectnummer: 207380 16-9-2025

Afbeelding 1. Weergave van de ligging en luchtfoto van het plangebied (ESRI, 2025).

3 Ecologisch inventarisatie: achtergrond

Uit de quickscan flora- en fauna-activiteit van juni 2024 is gebleken dat de plangebieden potentieel geschikt leefgebied bevatten voor boerenwaluw, huismus, steenuil, kerkuil, grote en kleine marterachtigen en vleermuizen (Klaver ecologisch onderzoek, 2024). Op basis van vijf veldbezoeken is het plangebied in 2025 onderzocht op de aanwezigheid van verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van vleermuizen, huismus, boerenwaluw, kerkuil, steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn. Omdat al bekend is dat de voormalige koeienschuur (schuur 1) een functie heeft als vaste rustplaats van de steenuil, is gekozen hier geen regulier onderzoek voor uit te voeren.

3.1 Methode inventarisatie

Vleermuizen

Bij de uitvoering van het vleermuisonderzoek is gewerkt conform het 'Vleermuisprotocol 2021 geactualiseerd voor meervleermuis' van het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging. In de voorgaande quickscan is vastgesteld dat de schuren binnen het plangebied niet geschikt zijn als mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen (Klaver ecologisch onderzoek, 2024). Wel is het mogelijk dat het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied, of mogelijk als onderdeel van een vliegroute. Het vleermuisonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van de soortensamenstelling, de aantallen en de gebruiksfunctie van het gebied. Tijdens het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een Batlogger M in combinatie met een Hikmicro warmtebeeldkijker.

In totaal zijn drie veldbezoeken gericht op vleermuizen uitgevoerd: één in de kraamperiode en twee in augustus. Volgens protocol is het niet noodzakelijk twee veldbezoeken uit te voeren in de periode augustus tot oktober. Er is gekozen om een derde ronde uit te voeren in combinatie met het onderzoek naar de kerkuil, omdat voor kerkuil drie veldbezoeken moeten worden uitgevoerd. In verband met die combinatie is het veldbezoek van 20 augustus relatief laat in de avond uitgevoerd, gezien dit voor kerkuil juist een beter moment leek. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden tijdens voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden.

Boerenwaluw

Onderzoek naar boerenwaluw is uitgevoerd door nesten te tellen, dit is uitgevoerd aansluitend aan de twee veldbezoeken voor het huismusonderzoek. Tijdens dit veldbezoek zijn alle in gebruik zijnde nesten geteld. Deze zijn ingetekend op kaartbeeld. Ook zijn oude nesten in kaart gebracht.

Huisumus

Bij huismusinventarisaties wordt gewerkt volgens de methode zoals beschreven in het kennisdocument Huisumus, versie 2.1, februari 2023 van BIJ12. Huisumussen worden geïnventariseerd in de periode 1 april tot 15 mei, de inventarisatie bestaat uit twee veldrondes. Hierbij wordt onder andere gelet op zingende mannetjes en nestindicatieve waarnemingen (nestbouw, transport voedsel of uitwerpselen, alarm). Waarnemingen zijn genoteerd per gebouw.

Steenuil

Voor de steenuil is gekozen geen onderzoek uit te voeren volgens de reguliere voorgeschreven onderzoeksmethode van BIJ12 (2017), waarin drie veldbezoeken tussen 1 februari en 30 april worden uitgevoerd. Bij de veldbezoeken voor kerkuil en vleermuizen is gezocht naar sporen van steenuil, en tijdens de overige veldbezoeken is gelet op activiteit van steenuil. De keuze voor het niet uitvoeren van regulier steenuil onderzoek is voortgekomen uit verschillende overwegingen:

- Naar aanleiding van melding van de gemeentelijke handhaver (W. Waalwijk, gemeente Lochem) is door provincie Gelderland (toezichthouder en buitengewoon opsporingsambtenaar, A. Maas) een flora en fauna controle uitgevoerd (zaaknummer 2024-011726, identificatie 42104). Tijdens dit veldbezoek is de steenuil in schuur 1 waargenomen;
- In de vogelwerkgroep (M. Koeleman) is bekend dat een vaste rustplaats aanwezig is binnen het plangebied. Op een nabijgelegen erf is een nest van steenuil aanwezig, waardoor onwaarschijnlijk is dat binnen het plangebied een nest aanwezig is in verband met de grootte van een territorium van steenuil;
- Tijdens meerdere van de veldbezoeken door Eelerwoude is de steenuil waargenomen op en rondom het erf.

Vanwege deze waarnemingen is gesteld dat schuur 1 een vaste rustplaats betreft. Nader onderzoek naar deze soort heeft in dit geval geen meerwaarde, omdat het nader onderzoek gericht is op het vaststellen van mogelijke functies van het plangebied voor de soort. Omdat bekend is dat het erf in gebruik is als vaste rustplaats, is gekozen het onderzoek over te slaan en een vergunning aan te vragen.

Kerkuil

Het onderzoek heeft plaatsgevonden volgens het kennisdocument kerkuil (BIJ12, 2017). Het onderzoek naar kerkuil heeft voorafgaand en tegelijk met de onderzoeken naar vleermuizen plaatsgevonden. Drie veldbezoeken zijn uitgevoerd in de periode van 1 februari tot 15 oktober. Tijdens deze bezoeken is gelet op geluid- en zichtwaarnemingen, en gezocht naar sporen zoals braakballen, prooiresten en krijstrepen.

Steenmarter en kleine marterachtigen

Het onderzoek naar de mogelijke verblijfplaats van de steenmarter, wezel, bunzing en hermelijn is op twee manieren uitgevoerd. De belangrijkste hiervan is door middel van twee wildcamera's, welke volgens het kennisdocument kleine marterachtigen, versie 1.1, 2024, minimaal acht weken ter plekke zijn geweest. De camera's zijn geplaatst in juni, tijdens het eerste veldbezoek voor kerkuil en vleermuizen, en zijn weggehaald tijdens het laatste vleermuis- en kerkuilonderzoek in eind augustus. Als tweede methode is tijdens de veldbezoeken voor de andere soorten ook gelet op zicht- en geluidswaarnemingen, en gezocht naar sporen van deze soorten.

3.2 Actualiteit inventarisatiegegevens

Het veldbezoek van de quickscan flora- en fauna-activiteit is uitgevoerd op 24 juni 2024. De veldbezoeken van het nadere onderzoek zijn uitgevoerd tussen 5 mei 2025 en 20 augustus 2025.

3.3 Locatie inventarisatie

De quickscan en nadere onderzoeken zijn uitgevoerd binnen het plangebied. Waarnemingen in de directe omgeving zijn indien relevant meegenomen. Het plangebied staat aangegeven op afbeelding 1.

4 Ecologisch inventarisatie: resultaten

Onderstaande resultaten zijn tevens weergegeven, en in sommige gevallen uitgebreider, in het rapport Nader onderzoek Schoneveldsdijk 18a Barchem (Eelerwoude, 2025). Voor een uitgebreidere beschrijving wordt naar dit rapport verwezen.

4.1 Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn in het plangebied vier soorten vleermuizen waargenomen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Zoals vastgesteld tijdens de quickscan zijn de schuren ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook tijdens de veldbezoeken gericht op vleermuizen zijn geen waarnemingen gedaan welke duiden op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen binnen het plangebied.

De bomenrij aan de Schoneveldsdijk fungeert als vliegroute tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vanwege de grote aantallen vleermuizen die hier gebruik van maakten kan dit worden gezien als essentiële vliegroute. Andere elementen die mogelijk kunnen dienen als vliegroute in de omgeving liggen veelal verder weg.

4.2 Vogels

Tijdens het vogelonderzoek zijn op het erf twee soorten vastgesteld waarvan de verblijfplaatsen (nest dan wel vaste rustplaats) jaarrond zijn beschermd in provincie Gelderland; huismus en steenuil. Ook zijn (nesten van) boerenwaluw, huiszwaluw, en zwarte roodstaart waargenomen. Dit zijn soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn als in de omgeving onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn.

4.2.1 Jaarrond beschermde vogelsoorten

Huisumus

In het pannendak van de meest oostelijk gelegen woning in het plangebied zijn twee territoria vastgesteld. Het gaat hierbij om zingende mannetjes die vanaf het dak van de woning zingen, en broeden onder de pannen. Ze foerageren op en rondom het erf, waarbij het zwaartepunt in de tuin rondom de verblijfplaatsen ligt. De te slopen schuren worden niet gebruikt als verblijfplaats voor huismus.

Steenuil

Tijdens de veldbezoeken is vijf keer een steenuil waargenomen. Ook zijn braakballen van steenuil waargenomen in schuur 1, de koeienstal. De waarnemingen van steenuil zijn gedaan in deze schuur, op een paaltje direct westelijk van de schuur, overvliegend aan de oostzijde van het plangebied, roepend vanaf het erf zuidwestelijk van het plangebied (Tobbert 5), en op een paaltje naast de Schoneveldsdijk 15. Deze laatste waarneming is gedaan na afronding van een van de onderzoeksrondes, op bijna 900 meter afstand van het plangebied.

Naast de waarnemingen die door Eelerwoude zijn gedaan, was het verblijf van de steenuil al langer bekend bij de bewoners, bij de vogelwerkgroep, en later ook bij provincie Gelderland.

Vanwege bovenstaande waarnemingen wordt gesteld dat schuur 1 dienst doet als vaste rustplaats. Een nest wordt niet verwacht vanwege de kennis van de vogelwerkgroep in de omgeving. Er is aangegeven dat steenuil een nest heeft op een nabijgelegen erf, waardoor het in verband met de territoriumgrootte onwaarschijnlijk is

dat steenuil broedt binnen het plangebied. Er zijn geen aanwijzingen dat de andere schuren of de woonhuizen worden gebruikt als verblijfplaats door steenuil.

Kerkuil

Tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van kerkuil. Ook tijdens de veldbezoeken zijn geen waarnemingen gedaan van de soort, zoals zicht- of geluidwaarnemingen. Hierom wordt uitgesloten dat deze soort gebruik maakt van het plangebied.

4.2.2 Vogels met jaarrond beschermd nest bij onvoldoende alternatieven

Van boerenwaluw, huiswaluw en zwarte roodstaart zijn nesten waargenomen binnen het plangebied. Het nest van huiswaluw en territorium van zwarte roodstaart zijn bij een van de twee woonhuizen. Vijf nesten van boerenwaluw zijn waargenomen in de schuren, waarvan vier in gebruik. Omdat het plangebied geen actieve agrarische meer functie vervult, wordt verwacht dat deze nesten worden verlaten en dat boerenwaluw op andere locaties in de omgeving nieuwe nestlocaties gaat zoeken.

4.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het camera onderzoek naar de steenmarter en kleine marterachtigen bunzing, wezel en hermelijn, zijn geen marters waargenomen op de camera's. Voorgaand aan de andere soortgerichte onderzoeken is gezocht naar sporen van marterachtigen. In schuur 3 zijn eenmalig afgebeten veren gevonden voorafgaand aan een van de veldbezoeken voor andere soorten. Tijdens de quickscan door Klaver (2024) zijn ook sporen van marterachtigen gevonden in gebouw 5. Het betreffen een pootafdruk, uitwerpselen en afgeknaagde veren. Uit de sporen is niet specifiek op te maken welke soort marterachtige het betreft. Mogelijk dat de afgeknaagde vogelveren geen spoor zijn van een marterachtige, maar van een van de katten die binnen het plangebied aanwezig zijn. Tijdens de veldbezoeken voor andere soorten (met name vleermuizen en kerkuil) is tevens gelet op waarnemingen van marterachtigen. Deze zijn niet waargenomen.

Aangezien tijdens het cameraonderzoek, dat volgens protocol is uitgevoerd, geen enkele keer een marter is vastgelegd en er geen enkele marterachtige is waargenomen tijdens de veldbezoeken, is uitgesloten dat het plangebied een essentiële functie heeft voor deze soorten. Het is mogelijk dat een van de marterachtigen sporadisch binnen het plangebied foerageert.

5 Werkzaamheden en planning

5.1 Werkzaamheden en werkwijze

De initiatiefnemer is voornemens de vijf aanwezige schuren binnen het plangebied te slopen. Hier wordt naderhand een woning voor in de plaats gebouwd. Ook wordt aan de zuidzijde van het plangebied een fruitboomgaard aangelegd, en worden heggen gerealiseerd.

5.2 Eindbeeld

De erfontwikkeling wordt uitgevoerd in het kader van de Impuls Groenblauwe Dooradering Gelderland, een initiatief van Stichting Landschapsbeheer Gelderland (Bol, 2025). Het Impuls Groenblauwe Dooradering werkt volgens drie basisprincipes:

1. Het aanleggen van landschapselementen met autochtoon plantmateriaal in het buitengebied;
2. Het versterken van de kwaliteit en biodiversiteit van het buitengebied;
3. Het vergroten van de kennis van de eigen leefomgeving met streekeigen beplanting.

Het erf bevat na de werkzaamheden drie woningen, bestaande uit de twee huidige woningen en de nieuw te realiseren woning aan de zuidzijde van het erf, tussen de huidige locatie van schuren 4 en 5. Ook wordt een schuur gebouwd. Verschillende groenelementen worden toegevoegd aan het erf, ter vergroting van kansen voor de biodiversiteit (afbeelding 2):

- Aan de westzijde van het plangebied worden knotbomen geplaatst;
- Ook worden diverse solitaire bomen op het erf geplant;
- Aan de zuidzijde wordt een hoogstamboomgaard aangelegd;
- Twee geriefbosjes worden aangeplant op het erf;
- Diverse heggen worden aangeplant op en rond het erf;
- In de zuidwesthoek van het plangebied wordt een poel aangelegd;
- Een moestuin wordt aangelegd.

Voor de aanplant wordt streekeigen materiaal gebruikt. Voor de exacte soortensamenstelling wordt verwezen naar het erfadvies zoals deze is opgesteld door Stichting Landschapsbeheer Gelderland. Op hoofdlijnen worden gebiedseigen soorten zoals veldesdoorn, haagbeuk, wilde liguster, Gelderse roos, eenstijlige meidoorn, rode kornoelje, sleedoorn, kardinaalsmuts, egelantier, lijsterbes, sporkehout, hondsroos, krent en gewone vlier gebruikt voor de heggen, voor de geriefbosjes worden inheemse vogelkers, lijsterbes, gele kornoelje, wegedoorn, sporkehout, hazelaar, hondsroos, geoorde wilg en sleedoorn aangeplant. De solitaire bomen zijn zoete kers, walnoot en zomerlinde. Voor de knotbomen aan de westzijde van het plangebied wordt knotwilg gebruikt. In de hoogstamboomgaard worden diverse soorten appel-, peer-, en pruimensoorten aangeplant. De aanplant wordt uitgevoerd in de week van 19 januari 2026.

Afbeelding 2. Toekomstbeeld van het erf (Bol, 2025).

5.3 Planning werkzaamheden

Een precieze planning voor de werkzaamheden is niet bekend en is afhankelijk van het vergunningstraject. De sloop van schuur 1 zal niet voor de tweede helft van 2026 plaatsvinden, en buiten de kwetsbare periode van de steenuil worden uitgevoerd. Naar verwachting wordt de sloop uitgevoerd in de tweede helft van 2026.

6 Effecten

Per soort wordt ingegaan op hoe zij het gebied gebruiken en wat voor effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de soorten.

6.1 Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld in de schuren. Omdat geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, is negatief effect hierop uitgesloten. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van essentieel foerageergebied. De bomenrij aan de Schoneveldsdijk is een belangrijke vliegroute. Het erf maakt geen onderdeel uit van de vliegroute. De werkzaamheden hebben geen effect op de bomenrijen; bomen blijven behouden en verlichting blijft ongewijzigd. De vliegroute en het foerageergebied blijven hetzelfde als in de huidige situatie. Negatief effect is uitgesloten, de vergunning is niet aan de orde voor vleermuizen.

6.2 Vogels

Huismus, boerenwaluw, huiswaluw en zwarte roodstaart zijn in het plangebied broedend vastgesteld. Van de steenuil is binnen het plangebied een vaste rustplaats aanwezig. Onderstaand wordt per soort uiteengezet wat het effect van de werkzaamheden zijn.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Huismus

De huismusterritoria zijn niet aanwezig in de schuren. De woning waar ze in zitten blijft behouden. Tevens blijven de aanwezige tuinen behouden. Dit maakt dat er door de sloop van de schuren geen nestplaatsen verloren gaan, en dat foerageergebied beschikbaar blijft. Negatief effect is dan ook uitgesloten en vervolgstappen voor de huismus zijn niet aan de orde.

Steenuil

Steenuil heeft een vaste rustplaats aan de westzijde van schuur 1. Deze schuur wordt gesloopt, wat betekent dat een vaste rustplaats verloren gaat. Dit wordt gezien als een schadelijke handeling onder de Omgevingswet en is vergunningsplichtig. Een vergunning voor steenuil is daarom noodzakelijk. Tevens moeten ter voorkoming van schade aan de staat van instandhouding van de soort enkele maatregelen worden genomen. Op hoofdlijnen betreffen dit het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen en werken buiten de meest kwetsbare perioden. In samenwerking met de vogelwerkgroep is een plan opgesteld voor de mitigatie van de rustplaats.

Kerkuil

Kerkuil is niet aanwezig binnen het plangebied. De werkzaamheden hebben dan ook geen negatief effect op deze soort. Een vergunning of soortspecifieke maatregelen zijn hierom niet aan de orde.

Vogels met jaarrond beschermd nest bij onvoldoende alternatieven

Boerenwaluw

Binnen het plangebied zijn vijf nesten van boerenwaluw waargenomen, waarvan vier in gebruik waren. De vier in gebruik zijnde nesten gaan verloren met de sloop van de schuren. Omdat het vee dat in de schuren stond al enige tijd weg is, wordt verwacht dat de boerenwaluw binnen korte tijd van het erf weg zal trekken en naar locaties zal gaan waar wel vee aanwezig is. Omdat in de omgeving veel alternatieve nestlocaties zijn in de vorm van erven en actieve veehouderijen, is er in de directe omgeving voldoende mogelijkheid om de positieve staat

van instandhouding van de boerenwaluw te waarborgen. Een vergunning is hierom niet aan de orde. Wel dienen de nesten buiten de broedperiode te worden weggehaald. Een nest dat in gebruik is, is te allen tijde beschermd.

Huiswaluw

Eén oud nest van huiswaluw is aanwezig aan het woonhuis binnen het plangebied. Aan de woning worden geen werkzaamheden uitgevoerd. Het weghalen van de schuren heeft hierom geen effect op nesten van huiswaluw. Van een negatief effect op huiswaluw is geen sprake, een vergunning is daarom niet benodigd.

Zwarte roodstaart

Op het woonhuis is een zwarte roodstaart zingend waargenomen, dit gedrag indiceert de aanwezigheid van een nest. Omdat de soort geen gebruik maakt van de schuren, en er geen werkzaamheden worden uitgevoerd aan de woning, is een negatief effect op de soort uitgesloten. Een vergunning en soortspecifieke maatregelen voor deze soort is niet aan de orde.

6.3 Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen van steenmarter en de kleine marterachtigen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Vanwege het gebrek aan waarnemingen en sporen van marterachtigen betreft het plangebied tevens geen essentieel foerageergebied. Negatief effect op de steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn is hierom uitgesloten. Vervolgstappen voor de grondgebonden zoogdieren zijn hierom niet aan de orde.

6.4 Monitoring

Er is enkel sprake van negatieve effecten voor de steenuil. Voor deze soort zullen maatregelen getroffen worden zoals slopen buiten de kwetsbare periode en het plaatsen van alternatieve verblijfplaatsen. Er wordt gewerkt aan de hand van een ecologisch werkprotocol en onder begeleiding van een ecologisch adviseur. Op de specifieke maatregelen wordt verder ingegaan in hoofdstuk 11. Na de werkzaamheden wordt monitoring door de lokale vogelwerkgroep (Vogelwerkgroep Noordwest-Achterhoek) uitgevoerd.

7 Schadelijke handelingen

Uit de resultaten van de onderzoeken is gebleken dat er enkel sprake is van negatieve effecten voor de steenuil. Voor de andere vogels en voor de zoogdieren is geen sprake van negatieve effecten. Steenuil is een soort welke behoort tot de vogelrichtlijn.

7.1 Vogelrichtlijn

Het opzettelijk doden of vangen van nature in Nederland levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (artikel 5.1, lid 2 onder g Ow gelezen in samenhang met artikel 11.37 lid 1 onder a Bal)
N.v.t.

Vergunning voor het doden en vangen is niet nodig. Er worden voldoende maatregelen genomen om doden en vangen te voorkomen. Incidentele slachtoffers vallen niet onder de reikwijdte van artikel 5.1. Vergunning voor het doden en vangen van vogels is dan ook niet nodig.

Het opzettelijk wegnemen, vernielen of beschadigen van nesten van vogels, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid (artikel 5.1, lid 2 onder g Ow gelezen in samenhang met artikel 11.37 lid 1 onder b Bal)

Door de werkzaamheden komt een vaste rustplek van de steenuil te vervallen. Hiervoor wordt een vergunning flora- en fauna activiteit aangevraagd.

Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels bedoeld in het eerste lid (artikel 5.1, lid 2 onder g Ow gelezen in samenhang met artikel 11.37 lid 1 onder c Bal)

N.v.t.

Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld in het eerste lid (artikel 5.1, lid 2 onder g Ow gelezen in samenhang met artikel 11.37 lid 1 onder d Bal)

N.v.t.

Het opzettelijk storen met een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding is voor steenuil niet van toepassing. Er worden diverse maatregelen getroffen om de betreffende soort te allen tijde alternatieve verblijfplaatsen aan te bieden. Vergunning voor het opzettelijk storen met wezenlijke invloed is dan ook niet nodig.

8 Doel en wettelijk belang

8.1 Doel

Het doel van de werkzaamheden is het creëren van extra woongelegenheden binnen het perceel en bijdragen aan het behoud en verbetering van natuurwaarden in het plangebied en de omgeving. Door de sloop van de vijf overbodige schuren wordt ruimte gecreëerd voor de natuurinclusieve inrichting van het erf, evenals de mogelijkheid voor een nieuwe woning.

8.2 Wettelijk belang

Wettelijke belangen variëren enigszins tussen de verschillende soortgroepen. Relevante belangen voor de steenuil zijn benoemd in onderstaande artikelen:

- 7.8a en 8.74j Bkl en 11.44 Bal (Vogelrichtlijn);

De ontwikkeling wordt uitgevoerd in het kader van de soort, en wordt dus uitgevoerd in het belang ter bescherming van flora en fauna. De heer Oomen heeft als doel om voor de toekomstige generatie een natuurinclusief erf te realiseren waar ruimte is voor diverse beschermde soorten. Doordat het een kleinschalig natuurinclusief erf wordt, ingericht met gebiedseigen heggen en bomen, wordt voorzien in voedsel- en schuilmogelijkheden voor soorten zoals de huismus, spreeuw, merel, maar ook voor marterachtigen (wezel, bunzing, hermelijn) en mogelijk egel. Tevens voorzien dergelijke elementen voedselvoorziening voor muizen. Ook maakt de keuze voor gebiedseigen materiaal, gericht gekozen voor hun besdragende en gevarieerde bloeitijden, dat het plangebied meer geschikt wordt voor veel soorten insecten.

Door de toekomstige inrichting wordt het voedselaanbod voor de steenuil meer divers op het erf. De verwachte toename in insecten, vogels en andere soorten maakt dat het plangebied voorziet in een gevarieerder voedselaanbod. Het vergroten van de variatie, maakt dat ook door de verschillende seizoenen heen voldoende voedsel kan worden vergaard door de steenuil.

Tevens zijn meerdere steenuilkasten geplaatst op diverse locaties op het erf, wat maakt dat na de werkzaamheden voldoende mogelijke rustplaatsen zijn voor steenuil. Door hierin samen te werken met de lokale vogelwerkgroep, zijn keuzes gemaakt welke voor steenuil het meest voordelig zijn. Ook bieden de nieuwe knotbomen aan de westzijde van het plangebied in de toekomst nestgelegenheid voor de steenuil.

Het eindbeeld van de werkzaamheden is vanwege het groter wordende voedselaanbod en de zorgvuldige keuze voor alternatieve rustplaatsen, een beter beeld voor de steenuil, welke in de omgeving ook diverse rustplaatsen heeft en een bekende nestplaats.

9 Alternatieven

9.1 Alternatieve locatie

Het project is locatie specifiek. Het plangebied en desbetreffende schuren zijn in eigendom van de initiatiefnemer. Een alternatieve locatie is niet van toepassing en daarom uitgesloten ter overweging.

9.2 Alternatieve inrichting

Voor de realisatie van een nieuwe woning en de natuurinclusieve inrichting van het perceel is de sloop van de schuren een vereiste. De werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van de Rood voor Rood regeling; de sloop van de schuur is noodzakelijk om voldoende oppervlakte in te kunnen ruilen voor bouwrecht. Een alternatieve inrichting, zoals een deel van de schuren behouden in oorspronkelijke staat, is in dit geval geen mogelijkheid om aan de regeling te voldoen. Daarbij wordt bij de werkzaamheden rekening gehouden met de aanwezige steenuil rustplaats. Er zijn nieuwe verblijfplaatsen voor steenuil gerealiseerd. Met de keuze voor de betreffende voorzieningen wordt zekerheid verkregen dat de steenuil ook in de nieuwe situatie voldoende rustplaatsen heeft.

9.3 Alternatieve werkwijze

Voor de sloop van de schuur met steenuil is gekozen eerst het dak te verwijderen van oost- naar westelijke richting. Omdat de steenuil hoofdzakelijk aan de westzijde van de schuur wordt waargenomen, heeft het dier zo lang mogelijk de mogelijkheid om weg te gaan. Andere alternatieve werkwijzen, zoals het afdichten van toegangswegen zijn mogelijk, echter heeft dit uitsluitend tijdelijk effect, omdat de verblijfplaats als gevolg van de werkzaamheden wordt verwijderd. Alternatieve werkwijzen, met uitzondering van het werken in één richting, hebben hierom geen toegevoegde waarde voor het behoud van de steenuil verblijfplaats. In deze situatie is de gekozen werkwijze het beste voor de steenuil en is er geen gunstigere oplossing voorhanden.

9.4 Alternatieve planning

In de planning wordt rekening gehouden met steenuil en algemene broedvogels; er wordt buiten het broedseizoen gesloopt. Steenuil broedt niet op het erf, echter is het mogelijk dat andere broedvogels in de schuren broeden. Een alternatieve planning waarbij meer rekening gehouden wordt met de steenuil is in dit geval niet mogelijk. Daarnaast zijn tijdig alternatieve nestplaatsen aangeboden in de vorm van nestkasten. Hierbij wordt een gewenningsperiode van minstens drie maanden gehanteerd voor de steenuil, waardoor de sloopwerkzaamheden niet starten voor 6 maart 2026.

10 Staat van instandhouding

Uit de resultaten van de onderzoeken is gebleken dat er enkel sprake is van negatieve effecten voor de steenuil. Voor de andere vogels en voor de zoogdieren is geen sprake van negatieve effecten. Hierom wordt de staat van instandhouding van uitsluitend steenuil onderbouwd.

10.1 Staat van instandhouding

Steenuil

De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als zeer ongunstig. In de beoordeling komt naar voren dat de verspreiding als matig ongunstig en het leefgebied als zeer ongunstig wordt beschouwd. De toekomst wordt ingeschat als matig ongunstig. Vanaf 1975 zijn de aantallen flink afgenomen en is steenuil in het westen en noorden van het land op veel locaties verdwenen. Ook op andere plekken zijn de aantallen in dezelfde periode afgenomen. Vanaf 2000 is er een licht herstellende trend op de zandgronden in het oosten van het land en zijn de aantallen daar stabiel. Steenuil staat op de Rode lijst vermeld als 'kwetsbaar' (Van Kleunen, Van Foppen, & Turnhout, 2017). Steenuil is zeer plaatstrouw en verblijfplaatsen worden jaarrond gebruikt. Het leefgebied is hoofdzakelijk beperkt tot het kleinschalig cultuurlandschap van oost, zuid en midden Nederland. Afname van steenuil wordt veroorzaakt door het verdwijnen van schuren en knotwilgen die dienen als verblijfplaats en afname van voedsel door intensivering van de landbouw (Sovon Vogelonderzoek Nederland, z.d.).

In de omgeving van het plangebied, tussen Lochem, Borculo, Ruurlo en Vorden, is steenuil vrij talrijk aanwezig. Van de afgelopen 5 jaar zijn 520 waarnemingen bekend op verschillende locaties en boerenerven verspreid in de omgeving (NDFF, 2025). Bij de Vogelwerkgroep noordwest-achterhoek is bekend dat op een nabij gelegen erf een steenuil nest aanwezig is.

10.2 Afbreuk staat van instandhouding

De voorgenomen ontwikkeling leidt tot het verwijderen van een rustplaats van steenuil. Deze verblijfplaats betreft geen nestplaats gezien er sprake al is van nestfunctie op een nabijgelegen erf, bekend bij de vogelwerkgroep noordwest-achterhoek.

Er zijn twee alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd. Er wordt rekening gehouden met een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden voor de bestaande verblijfplaats verwijderd wordt. Na de werkzaamheden en de natuurinclusieve herinrichting wordt het perceel geschikter voor de steenuil dan de huidige staat van het erf. Door de genomen maatregelen en de positieve effecten van de geplande werkzaamheden op de geschiktheid van het erf als leefgebied van de steenuil, is er geen sprake van negatief effect op de staat van instandhouding van steenuil, en wordt het gebied zeer waarschijnlijk geschikter voor de steenuil.

11 Maatregelen

Uit de resultaten van de onderzoeken is gebleken dat de werkzaamheden negatief effect kunnen hebben op steenuil. Ter voorkoming hiervan worden maatregelen genomen. Ook wordt invulling gegeven aan de zorgplicht door rekening te houden met de aanwezigheid van overige broedvogels.

11.1 Algemene maatregelen

De werkzaamheden worden aan de hand van een ecologisch werkprotocol uitgevoerd onder ecologische begeleiding. Het doel van de te nemen maatregelen is het voorkomen van negatieve effecten op de staat van instandhouding van steenuil, en invulling te geven aan de algemene zorgplicht.

Ecologisch werkprotocol

Alle te nemen maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol samengevat, evenals eventuele aanvullende voorwaarden uit de vergunning. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder alle betrokken medewerkers bekend. De uitvoerder ziet erop toe dat het protocol gevolgd wordt. Te allen tijde is de initiatiefnemer verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden uit de vergunning.

Ecologische begeleiding

Een ecologisch deskundige op het gebied van steenuil begeleidt de aannemer bij de werkzaamheden. Mocht de uitvoerder bijzonderheden bemerken, dan neemt de uitvoerder contact op met de ecologisch adviseur. Betreffende adviseur is werkzaam als adviseur ecologie en heeft ruime ervaring met de steenuil, het uitvoeren van quickscans en nader onderzoek en toetsingen aan de Omgevingswet, alsmede de begeleiding hiervan. De ecologische begeleiding van de werkzaamheden wordt vastgelegd in een logboek.

Werken buiten het broedseizoen

Er dient voorkomen te worden dat in gebruik zijnde nesten van broedvogels verstoord worden. Hiervoor dient de sloop van de schuren plaats te vinden buiten het broedseizoen. Specifiek betekent dit dat de sloop moet worden uitgevoerd buiten de periode van 1 maart tot 15 juli. In het kader van de Omgevingswet wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, elk in gebruik zijnd nest is beschermd onder de Omgevingswet, onderdeel soortenbescherming, ongeacht periode van het jaar.

Indien het niet mogelijk is om de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, dient maximaal één week voor aanvang van de werkzaamheden door een deskundig ecooloog een broedvogelcheck te worden uitgevoerd. Indien in gebruik zijnde nesten worden vastgesteld tijdens deze check, kunnen de sloopwerkzaamheden pas worden uitgevoerd wanneer het nest op eigen beweging is verlaten.

11.2 Maatregel steenuil

Aangepaste werkwijze

De sloop van schuur 1 dient plaats te vinden als de steenuil niet op de verblijfplaats aanwezig is. Dit wordt gedaan door vanaf de oostzijde van het pand richting de westzijde te werken. De huidige verblijfplaats bevindt zich namelijk aan de westzijde van de schuur. Deze slooprichting maakt dat de steenuil voldoende mogelijkheid heeft om zelfstandig het pand te verlaten.

Alternatieve nestkasten

Gezien er een verblijfplaats van de steenuil verwijderd wordt met de sloop van schuur 1 worden alternatieve nestkasten gerealiseerd. In samenwerking met Vogelwerkgroep Noordwest-Achterhoek zijn drie locaties voor alternatieve nestlocaties vastgesteld (afbeelding 3), in onderstaande paragrafen worden deze locaties verder toegelicht (Koeleman, 2025). Twee van de drie nestkasten zijn reeds geplaatst, op 6 december 2025.

De dichtstbijzijnde geschikte plek ten opzichte tot huidige verblijfplaats betreft de noordwestzijde van het perceel (afbeelding 3, blauwe stip). Hier is achter de composthoop een locatie met dekking in de vorm van jonge knotwilgen en struweel aanwezig. Door de ligging nabij een paardenweide en de composthoop is er op korte afstand voedsel aanwezig. Deze kast betreft een permanente kast (afbeelding 4 links).

De tweede geschikte plek is aan de noordoostzijde van het perceel (afbeelding 3, rode stip). Deze kast ligt minder beschermt dan de eerste locatie en ligt verder af van de huidige verblijfplaats (afbeelding 4 rechts). Desalniettemin is de locatie geschikt gezien de nabijheid van voedsel en de schaduwwerking van het woonhuis en de bomenrij. Deze kast betreft een tijdelijke kast, gezien de locatie niet optimaal is.

Nadat de werkzaamheden afgerond zijn en het nieuwe aanplantingsplan, met onder andere een hoogstam fruitboomgaard aan de zuidzijde van het perceel, de benodigde tijd heeft gehad om voldoende te ontwikkelen, zal het erf zeer geschikt voor steenuilen worden. Zodra de boomgaard voldoende schaduw en beschutting tegen roofvogels biedt wordt aan de zuidoostzijde van het perceel een derde nestkast neergezet (afbeelding 3, gele stip). De boomgaard is dan een ideale plek voor een permanente kast gezien de beschutting en het foerageergebied.

Voor vervangende verblijfplaatsen voor de steenuil geldt een minimale gewenningsperiode van 3 maanden voor het verwijderen van bestaande verblijfplaatsen. De twee noordelijke steenuilkasten zijn op 6 december 2025 geplaatst door de steenuilwerkgroep. Nadat het plaatsen van de derde nestkast (afbeelding 3, gele stip) dient de tijdelijke tweede nestkast (afbeelding 3, rode stip) minimaal 3 maanden aanwezig te blijven voor deze verwijderd kan worden. Indien de steenuil de voorziening gebruikt als broedlocatie, wat zeer onwaarschijnlijk is vanwege de aanwezigheid van een bekende broedlocatie op een nabijgelegen erf, blijft de (tijdelijk bedoelde) steenuilvoorziening behouden.

Schoneveldsdijk 18a Barchem

RGRE Makelaars

Eelerwoude

Projectnummer: 207380 16-9-2025

Afbeelding 3. Locaties van de alternatieve steenuilkasten. Blauw betreft een permanente kast, rood een tijdelijke kast en geel een permanente kast welke geplaatst wordt nadat de boomgaard voldoende ingegroeid is.

Afbeelding 4. De twee geplaatste steenuilvoorzieningen. Links de voorziening bij de mesthoop (blauw op afbeelding 3), rechts de voorziening bij de weg (rood op afbeelding 3). Situatie op 6 december 2025.

11.3 Afhankelijkheid derden

Bij de werkzaamheden, maatregelen en compensatie is er geen sprake van afhankelijkheid van derden, gezien het gehele plangebied in eigendom van de initiatiefnemer is.

11.4 Monitoring

De locaties van de steenuilkasten zijn in samenwerking met de vogelwerkgroep noordwest-achterhoek bepaald, waarna de vogelwerkgroep de kasten ook geplaatst heeft. Na de werkzaamheden wordt monitoring door de lokale vogelwerkgroep uitgevoerd.

12 Literatuurlijst

- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Kerkuil, versie 1.0*. Utrecht: BIJ12.
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument Steenuil, versie 1.0*. Utrecht: BIJ12.
- Bol, M. (2025). *Impuls Groenblauwe Dooradering Gelderland 25-26, erfadvies*. Rozendaal: Stichting Landschapsbeheer Gelderland.
- Bol, M. (2025). *Landschapsplan groen-blauwe dooradering*. Rozendaal: Stichting Landschapsbeheer Gelderland.
- Eelerwoude. (2025). *Nader onderzoek Schoneveldsdijk 18a Barchem*. Goor: Eelerwoude.
- ESRI. (2025). *ArcGIS Pro*. ESRI. Opgehaald van ESRI.
- Klaver ecologisch onderzoek. (2024). *Ecologische Quickscan Schoneveldsdijk 18a Barchem*. Bilthoven: Klaver ecologisch onderzoek.
- Koeleman, M. (2025). *Brief, broed- en rustgelegenheid voor steenuilen op erf Schoneveldsdijk 18a te Barchem*. Lochem: Vogelwerkgroep noordwest-achterhoek.
- NDFF. (2025). *Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal*. Opgehaald van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>
- Sovon Vogelonderzoek Nederland. (z.d.). *Soortenoverzicht*. Opgehaald van Sovon Vogelonderzoek: <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>
- Van Kleunen, A., Van Foppen, J., & Turnhout, C. (2017). *Basisrapport voor de Rode Lijst vogels 2016 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. Sovon-rapport 2017/34*. Nijmegen: Sovon Vogelonderzoek Nederland.
- www.bij12.nl/kennisdocumenten

Op weg naar 100% natuurinclusief ➤

www.eelerwoude.nl